

26.03.2013

Finanssivalvonta

kirjaamo@finanssivalvonta.fi

Viite

Fiva 02/01.00/2013

STM:N LAUSUNTO FINANSSIVALVONNAN TOIMILUPIA YM. KOSKEVASTA MÄÄRÄYS- JA OHJELUONNOKSESTA

Finanssivalvonta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa määräys- ja ohjeluonnoksesta x/2013 Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset. Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa vakuutussektoria koskevien määräys- ja ohjeluonnosten osalta seuraavaa:

9 Vakuutusyhtiön toimilupa

Määräys- ja ohjeluonnoksen 9 luku sisältäisi vakuutusyhtiön toimilupaa koskevat määräykset ja ohjeet. Luvun ainoa määräys koskisi liitännäistoimintaa ja vastaa voimassa olevassa määräys- ja ohjekokoelmassa (MOK) esitettyä. Muu luonnoksessa esitetty olisi voimassa olevaan MOK:aan verrattuna uutta ohjeistusta. Luonnoksen taustalla on selvästi tavoite yhdenmukaistaa eri toimilupa- valvottavia koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Vakuutusyhtiölain 2 luvun 3 § sisältää säännökset toimiluvan hakemisesta ja muun muassa toimilupahakemuksen liitteistä. Vastaavasti luvun 6 §:ssä on säädetty toimiluvan myöntämisen edellytyksistä. Toimilupa on annettava, jos 1) aiotusta vakuutustoiminnasta ja vakuutusyhtiön 3 §:ssä tarkoitetuista toimintasuunnitelmasta ja osakkaista saadun selvityksen perusteella voidaan arvioida vakuutusyhtiön noudattavan toiminnassaan terveitä ja varovaisia liikeperiaatteita; 2) vakuutusyhtiön johto täyttää sille asetetut vaatimukset; ja 3) vakuutusyhtiön peruspääoma on vähintään 1 luvun 18 §:ssä mainitun suuruinen.

Määräys- ja ohjeluonnoksen 9.3.1 lukuun on sisällytetty ohjeita vakuutusyhtiön johtamisesta ja toiminnan järjestämisestä. Ohjeissa korostetaan vakuutusyhtiön hallinnon luotettavuuden merkitystä. Luvun 17 kohdassa on esitetty listaus seikoista, joihin Finanssivalvonta kiinnittää erityisesti huomiota luotettavuutta arvioidessaan.

Toisin kuin esimerkiksi luottolaitoksilla, voimassa olevan vakuutusyhtiölain perusteella toimiluvan myöntämisen edellytyksenä ei kuitenkaan ole luotettavan hallinnon järjestäminen, eikä Finanssivalvonta voi evätä lupaa näillä perusteilla. Vakuutusyhtiöillä ei ole velvollisuutta esittää toimilupaa hakiessaan selvitystä esimerkiksi korvaustoiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi sisäisen tarkastuksen järjestämistä, joka on esitetty yhtenä arviointikriteerinä 17 kohdan listauksessa, ei edes edellytetä vakuutusyhtiölaissa. Toimilupahakemukseen liitettävään toimintasuunnitelmaan on sosiaali- ja terveysministeriön

asetuksen 681/2008 nojalla sisällytettävä selvitys yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintajärjestelmistä. Tätä koskien on määräys- ja ohjeluonnoksen 9.3.8 luvussa kuitenkin omat ohjeensa.

Hallinnon luotettavuutta koskevien seikkojen tuominen toimilupaa koskevaan MOK:aan ei siten voida nähdä voimassa olevan vakuutusyhtiölain 2 luvun 6 §:n 1 tai 2 kohdan kannalta perusteltuna. Toimilupia koskevan määräys- ja ohjekokoelman tulisi sisältää vain sellaiset seikat, joilla tosiasiaassa on voimassa olevaan lakiin perustuen merkitystä arvioitaessa toiminnalle asetettujen edellytysten täyttymistä.

Palkitsemisjärjestelmiä koskevaa 9.3.4 lukua ei ole myöskään syytä sisällyttää ohjeisiin, sillä kyse ei ole toimiluvan hakemiseen varsinaisesti liittyvästä edellytyksestä. Itse ohje sopisi paremmin vakuutusyhtiöitä koskevaan voimassa olevan MOK:n hallintoa ja tilinpäätöstä koskevaan osioon.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä on parhaillaan valmisteilla vakuutusyhtiölain muuttamista koskeva hallituksen esitys vakuutusyhtiön hallintojärjestelmälle asetettavista vaatimuksista. Vakuutusyhtiölain toimiluvan hakemista ja myöntämistä koskeviin 2 luvun säännöksiin tultaneen tässä yhteydessä lisäämään vaatimus selvittää yhtiön edellytyksiä toimia yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävän hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla. Uudistuksen todennäköinen voimaantuloajankohta on 1.1.2014. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö esittää, että 9.3.1 ja 9.3.4 lukujen ohjeet annettaisiin vasta sen jälkeen, kun vakuutusyhtiölain muutos on toteutettu.

10 Rekisteröinnit ja ilmoitukset

Vakuutusyhdistykset

Määräys- ja ohjeluonnoksessa on lukuun ”Rekisteröinnit ja ilmoitukset” koottu muita valvottavia kuin toimilupavalvottavia koskevia rekisteröintiä koskevia menettelyjä. Luvussa käsitellään lyhyesti muun muassa vakuutusyhdistysten yhdistysjärjestyksen vahvistamismenettelyä sekä liitännäistoiminnan aloittamiseen liittyvää yhdistysjärjestyksen muutoksen vahvistamismenettelyä.

Vakuutusyhdistykset eivät tarvitse vakuutustoiminnan aloittamiseen toimilupaa mutta yhdistysjärjestyksen vahvistamismenettely muistuttaa osittain toimiluvan hakemista. Vakuutusyhdistyslain 2 luvun 4 §:n 2 momentissa on säädetty edellytyksistä, joilla vakuutusyhdistyksen yhdistysjärjestys tai sen muutos on jätettävä vahvistamatta. Finanssivalvonta ei saa vahvistaa yhdistysjärjestystä tai sen muutosta, jos aiottu vakuutusliike on sellaista, jonka harjoittamisesta aiheutuvat velvoitteet ovat yhdistyksen toimintaedellytykset huomioon ottaen ilmeisessä epäsuhteessa sen vastuunkantokykyyn.

Vaikka edellytykset on suoraan määritelty laissa, ne jättävät kuitenkin Finanssivalvonnalle käytännössä harkintavaltaa. Määräysten ja ohjeiden luvussa 10.1.1 olisi perusteltua mainita kyseisen lainkohdan sisältö, koska yhdistysjärjestyksen vahvistamiseksi ei riitä pelkästään, että se on lainmukainen.

Vakuutusedustajat

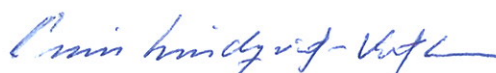
”Rekisteröinnit ja ilmoitukset” -luvussa on käsitelty myös vakuutusedustajia koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Voimassa olevassa vakuutusedustajia koskevassa MOK:ssa on käsitelty vakuutusedustajan rekisteröinnissä tarvittavien asiakirjojen käännöksiä sekä valvojan oikeutta saada rikos- ja sakkorekisteriote. Määräys- ja ohjeluonnoksen 4 luvun 2 kohdassa (4.2 Toimiluvan hakeminen) on todettu toimiluvan hakemisessa käytettävästä kielestä sekä Finanssivalvonnan oikeudesta saada rikos- ja sakkorekisteriote. Luku koskee kuitenkin vain varsinaisia toimilupavalvottavia. Selvyyden vuoksi vakuutusedustajat tulisi joko sisällyttää 4 luvun 2 kohtaan tai asiaa tulisi käsitellä 10 luvussa (esimerkiksi viittaamalla 4 lukuun), koska ohjeiden tulisi näiltä osin koskea myös vakuutusedustajia.

Kiinnitämme lisäksi huomiota, että voimassa olevaan MOK:aan on sisällynyt määräykset vakuutusedustajan sijoittautumisvapauden ja palveluiden tarjoamisen vapauden käyttämisestä ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle (2 ja 4 luku). Näitä määräyksiä ei ole enää sisällytetty määräys- ja ohjeluonnokseen.

Teknisenä korjauksena huomautamme, että sisäiset viittaukset eivät täsmää luvun 18, 28, 31 ja 39 kohdissa.

Osastopäällikön sijaisena
apulaisosastopäällikkö

Carin Lindqvist-Virtanen

neuvotteleva virkamies

Virva Walo

